

langt fra, at jeg ikke skulde erkjende, at navnlig Nationalbanken har gjort meget væsentligt for at opbylde Landmanden, for at opbylde i det Hele taget Landbruget, men det kan lige saa lidt benegtes, at den væsentlig har gjort det indirekte gennem Handelen og Industrien; den har gjort det ved at byde Handelen saadanne Hjælpe midler, at den var i Stand til at udbringe Landmandens Produkter til den høist mulige Pris, den har gjort det gennem Industrien ved at sætte Folk i Stand til at etablere Værksteder, hvorfra de Redskaber kunde faas til en rimelig Pris, som Landmanden nu har Brug for; men jeg tror ikke, at man kan benegte, at direkte Hjælp til Landmanden har Nationalbanken ikke ydet lige saa lidt som et andet større Pengeninstitut, og det ganske simpelt af den Grund, at den ikke var indrettet derpaa og ikke efter sine Forhold kunde gjøre det. Forsaavidt man altsaa i Bemærkningerne i Lovforslaget vil søge en Udtalelse om, at man fra Regjerings Sids maatte mene, at Banken kunde have gjort endnu mere for Landmanden, end den har gjort, saa fralægger jeg mig at ville have udtalt noget Saadant ved de Ord, som det ærede Medlem har paapeget. Det er jo et bestemt Ting, at Nationalbanken end ikke maa udlåne sine Penge mod Laan i faste Eiendomme undtagen i et ganske særegent Diemed, nemlig som Sikkring for dens Reserverfond, og det er ligeledes bestemt, at man ikke ret vel kan faae Laan i Banken mod Pant i faste Eiendomme uden ad en Omvej, og det Samme er Tilfældet med det andet Institut, som er her i Kjøbenhavn. Det ærede Medlem mente ogsaa, at der i Regjerings Bemærkninger til Lovudkastet var en Sammenblanding af de forskjellige Arter af Virksomhed, som Landmandsbanken skulde have. Ja, det er der; men det kommer deraf, at netop forskjellige Arter af Virksomhed i Landmandsbanken ere samlede under den samme Bestyrelse, og dette tilstaar jeg, har for mig været den store Vanskelighed ved overhovedet at stille Bankens Forhold saaledes, at man uden at gribe ind i dens Frihed til at handle dog kunde staae saadant Sikkerhed tilstede for Hypothek- og Kommuneobligationerne, som maatte anses for at være forsvarlig lige

heder, som man gav Banken. Det er allerede af flere ærede Medlemmer udtalt, at det netop er gennem Forbindelsen af Verel- og Bankierforretninger med Hypothekafdelingen, at det er muligt at yde Fordele til Bankens Debitorer, som ingen Kreditforening er i Stand til at yde, men at det kommer an paa at stille Hypothekforretningen saaledes, at man skaffer den Sikkerhed, som man finder, at der bør være, uden at lægge saadanne Baand paa Bankens Bankier- og Verelforretning, som man maatte erkjende for det Første, at man ikke havde noget Hjemmel til at paalægge, og dernæst, at det ikke vilde være forstandigt at paalægge, naar man ikke vilde staae hele Forretningen. Jeg vil nu sige, at jeg for mit Vedkommende tror, at man maatte vel ogsaa heri kunde følge den Anvisning, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Ville) gav, at dette kunde man lade være Kreditorernes egen Sag, men efter den hele Maade, hvorpaa vi i vort Land ere vant til at betragte disse Forhold, har jeg for mit Vedkommende ikke troet, at Forbunden var stiftet, ikke heller, at Tiden var moden til saaledes uden Videre at lade Indehaverne af Obligationerne selv om det, og dertil kommer desuden den Umstændighed, at det ikke blot her kommer an paa Indehaverne af Hypothekobligationerne, men ogsaa paa Laansøgerne; thi kan man, ved at stille en Sikkerhed for Hypothekobligationernes Giere, staae disse Obligationer en højere, en fastere og en stadigere Kurs, sætter man jo ogsaa derved Banken i Stand til at fornere Laan billigere, end den vilde kunne gjøre det, naar Obligationerne vare Gjenstand for stærk Fluktuation. Det er denne Betragtning, der overveiende har bestemt mig til at kræve visse Betingelser opfyldte for at give de legale Indrømmelser, som maatte gives, for at Hypothekforretningen overhovedet kunde komme i Gang. Jeg styer forresten ikke at udtale, at det er min Overbevisning, at den hele Hypothekafdeling ikke vil være den, der giver Bankens Aktionærer nogen særlig Fordeel. Jeg nærer ikke mindste Tvivl om, at, naar Forretningen skal føres saaledes, at den i det Hele taget skal have nogen Søgning og opfylde sin Hensigt, saa maa Forretningerne være af den